

HELSETILSYNET

tilsyn med sosial og helse

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:
200606128-/AOVÅR REF: / OUR REF:
2007/259 II MSTDATO: / DATE:
10. mai 2007

Tiltak mot spredning av Legionella - høringssvar

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets brev av 21. februar 2007 angående høring av forslag til nytt regelverk om tiltak mot spredning av Legionella. I vedlagte høringsnotat fremkommer også at departementet ønsker å høre et forslag om samordning av kravene om internkontroll i regelverket for miljørettet helsevern og regleverket for helse, miljø og sikkerhet. Videre vises til brev fra departementet av 23. april 2007 med presisering av det utsendte høringsnotatet.

Sett i lys av de senere års utbrudd av legionærsykdom støtter Statens helsetilsyn departementets ønske om en styrket kontroll når det gjelder innretninger med stort potensial for å spre legionellasmitte. For befolkningen er det viktig at sentrale og lokale myndigheter innfører tiltak som kan bidra til å forebygge nye utbrudd. Større utbrudd av smittsom sykdom medfører betydelig medieoppmerksomhet. Det er viktig at myndighetenes tiltak for å verne befolkningens helse baseres på en helhetlig vurdering og er adekvate når det gjelder helseskadelige miljøfaktorer, risiko og ressursbruk.

Det er også viktig at nye føringer fra sentrale myndigheter ivaretar kommunenes rolle som tilsynsmyndighet med det miljørettede helsevernet. Statens helsetilsyn er derfor tilfreds med at departementet ønsker at kommunene fortsatt skal ha ansvar for tilsynet med innretninger som kan spre Legionella.

Vi ser at det for landets kommuner kan være mange utfordringer knyttet til å ivareta sitt tilsynsansvar i forhold til en del av de aktuelle innretningene og at det derfor kan være behov for flere typer tiltak som kan støtte kommunene i dette arbeidet. Departementets forslag om å etablere et samarbeidsforum for å bedre informasjonsflyt og erfaringsutveksling mellom statlige myndigheter, faginstitusjoner, aktuelle bransjeorganisasjoner og lokale tilsynsmyndigheter kan være et viktig tiltak.

Statens helsetilsyn støtter departementets vurdering når det gjelder å plassere overordnede krav i forskrift og detaljkrav vedrørende bl.a. vedlikehold og prøvetakning

i en veileder. Vi er også enig i departementets forslag når det gjelder meldeplikt. Hvorvidt offentlig tilgjengelige boblebad bør vurderes på samme måte som kjøletårn og luftskrubbere ligger det utenfor vårt kompetanseområde å ta stilling til.

Vurdering av problemstillinger knyttet til ansvars- og oppgavefordeling mellom kommunene og de akkrediterte inspeksjonsorganene

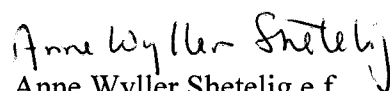
Vi savner en bredere og mer prinsipiell drøfting av konsekvensene for kommunens rolle og ansvar innen hele det miljørettede helsevernet når det innføres en ordning med krav om tredjepartsvurdering på ett område. Dette setter i så fall både legionellasmitte og de aktuelle innretningene i en posisjon som vi er i tvil om er hensiktsmessig i et samlet risikoperspektiv knyttet til miljøfaktorer og helsefare.

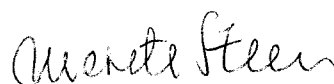
Videre savner vi grundigere drøftelser av hva en slik tredjepartsvurdering innebærer når det gjelder spørsmål om utøvelse av offentlig myndighet, og hvordan ansvarsfordelingen og bruk av myndighet vil være mellom akkreditert inspeksjonsorgan og kommunen. Den foreslåtte ordning er ikke en frivillig ordning som virksomhetene selv velger, men foreslås nedfelt som et obligatorisk krav ovenfor virksomhetene for blant annet å ivareta offentlig tilsyn med regelverket på området. Kjernen av kommunens tilsynsansvar vil generelt være å følge med, undersøke ved spørsmål om ulovlige forhold og eventuelt reagere med tilstrekkelig kraft i henhold til kommunehelsetjenesteloven kap. 4a. Den foreslåtte ordning kan synes å innebære at det reelle tilsyn i praksis vil utøves av inspeksjonsorganet, og at regelverket indirekte forutsetter at inspeksjonsorganet gjennom regelverket er gitt offentlig myndighet til å inspisere og avkreve opplysninger. Dette gjelder uavhengig av spørsmålet om inspeksjonssertifikat eller inspeksjonsrapport. Videre vil inspeksjonsorganet uavhengig av nevnte valg om sertifikat eller rapport, vurdere og bedømme innretningen samt styringen med driften i henhold til lovgivningen. Innføring av tredjepartsvurdering bør derfor vurderes nærmere i forhold til spørsmålet om utøvelse av offentlig myndighet overfor virksomhetene, ansvarsfordelingen mellom inspeksjonsorganene og kommunene, samt eventuelle konsekvenser av dette.

Samordning av krav om internkontroll

Helsetilsynet støtter departementets forslag om å samordne kravene om internkontroll i regelverket for miljørettet helsevern og regelverket for helse, miljø og sikkerhet. Vi har i tidligere uttalelser bedt om at en slik samordning blir gjennomført. Det vises her til våre brev til departementet av henholdsvis 24. oktober 2000 og 13. september 2002.

Med hilsen

Anne Wyller Shetelig e.f.
avdelingsdirektør

Merete Steen
seniorrådgiver

Kopi: Landets fylkesmenn / Helsetilsynet i fylkene

Saksbehandler: Merete Steen, tlf. 21 52 99 70